

Kadın Dostu Kentler

www.kadindostukentler.org

Kadın Dostu Kentler Ortak Programı

2006 yılında, yerel yönetimlerin planlama ve programlama süreçlerine toplumsal cinsiyet eşitliği prensibini yerleştirme, bu sürece paralel olarak yerel yönetimlerle kadın örgütlerinin güçlendirmesi ve aralarındaki işbirliği fırsatlarının artırılması amacıyla başlatılan "Kadın Dostu Kentler Birleşmiş Milletler Ortak Programı"nın 2. fazı 3. yılına girdi.

Kadın Dostu Kentler Programı, sürdürülebilir ve insan hakları temelli yaklaşımıyla BM Nüfus Fonu tarafından İnsan Hakları Bildirgesi kabulünün 60. yılı vesilesiyle yapılan değerlendirmede tüm dünyada "insan hakları alanında yürütülen" en iyi altı proje arasına girmeyi başarmış ve Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarını yerel yönetimlere taşıyan ilk proje olmuştur.

Altı ilde yürütülen ilk fazın başarısının ardından Türkiye'nin Kadın Dostu Kentleri arasında olma isteği ile başvuran aday iller 'kapasite' ve 'ihtiyaç' esasına göre sıralanmış ve yeni Program illerinin seçimi için değer ağırlıklı bir sıralama yapılmıştır. Yapılan haritalama çalışmasının sonunda 7 yeni il (Adıyaman, Antalya, Bursa, Gaziantep, Malatya, Mardin, Samsun) Ortak Program'a dahil olmuştur. İlk fazdan Programa devam eden İzmir, Nevşehir, Kars, Şanlıurfa ve Trabzon ile birlikte 2. faz 12 ilde yürütülmektedir.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün ulusal ortağı ve temel paydaşı olduğu Kadın Dostu Kentler Programı, UNFPA (Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu) ve UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından yürütülmektedir. Kadın Dostu Kentler – 2 Ortak Programı, İsveç Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilmektedir.

Kadın Dostu Kent

KADINLARIN

- Sağlık, eğitim ve sosyal hizmetlere
- İstihdam olanaklarına
- Kaliteli, kapsamlı kentsel hizmetlere (ulaşım, konut, güvenlik, vb)
- Şiddete maruz kaldıkları takdirde haklarını güvence altına alacak mekanizmalara erişimini

*Kadın Dostu Kentler Programı
Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitliği
çalışmalarını yerel yönetimlere taşıyan
ilk proje olmuştur.*

- Yerel yönetimlerin planlama ve karar alma süreçlerine katılımını sağlayarak
- Erkekler ile birlikte kentsel yaşamın tüm alanlarında eşit bir biçimde yer almasını destekleyen **KENTLERDİR**.

Özetle, kadın dostu kentler, kentin sunduğu ekonomik, sosyal ve siyasi fırsatlardan kente yaşayan herkesin eşit bir biçimde yararlanabileceği kentlerdir. Bu ideal kenti mümkün kılmamanın tek yolu, katılımcı yönetimi sağlayacak mekanizmaların yerel düzeyde oluşturulması, yerel yönetimlerin planlama ve karar süreçlerine kadınların ve toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısının dahil edilmesi ve yerel yönetimlerle kadın kuruluşları arasında diyalog ve işbirliği alanlarının geliştirilmesidir.

Hedeflerimiz

- Planlama süreçlerine cinsiyet eşitliği faaliyetlerinin dahil edilmesi için yerel yönetimlerin (valilik ve belediyeler) kapasitelerinin artırılması
- Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında faaliyet gösteren kadın STK'ların kapasitesinin geliştirilmesi
- Yerel kadın STK'ları, taban örgütleri ve yerel yönetimler arasındaki ikili işbirliklerinin güçlendirilmesi

Programın Beklenen Sonuçları

- Mahalli idarelerin ve başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere ilgili Bakanlıkların, toplumsal cinsiyete duyarlı yerel hizmet sunumu ve politika geliştirme konularında güçlendirilmesi;
- Proje illerinde toplumsal cinsiyete duyarlı stratejik plan ve bütçe hazırlama yaklaşımının geliştirilmesi;
- İlk aşamadaki altı proje ilinde elde edilen sonuçların, hak tabanlı/mahalle yönetim sistemi aracılığıyla mahalle düzeyine yayılması;
- Proje illerinde yaygın olarak yapılan farkındalık çalışmaları sonucunda toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlılığın artması;
- Proje illerinde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının toplumsal cinsiyet ve savunuculuk konularında kapasite artırımı;
- Proje illerindeki mahalli idareler ve kadın STK'ların, kadınların yaşam kalitelerinin iyileştirilmesi için katılımcı mekanizmalar geliştirmeleri;
- Proje illerinin kadın dostu kentler haline getirilmesi için toplumsal cinsiyete duyarlı şehir planlama yaklaşımının geliştirilmesi;
- Mevcut yasal çerçevelerin değerlendirilerek, Program kapsamında geliştirilen kadın erkek eşitliği mekanizmalarının işleyişinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yasal düzenleme önerilerinin hazırlanması ve merkezi otoritelere gönderilmesi.

Başardıklarımız

- Program illerinde Yerel Eşitlik Mekanizmaları (İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu, Kadın Erkek Eşitliği Birimleri ve Meclis Kadın Erkek Eşitliği Komisyonları) kurulmuş ve bu mekanizmalar işler hale getirilmiştir;
- Yerel Eşitlik Eylem Planları (YEEP) katılımcı bir yaklaşım ile hazırlanmış, İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları tarafından onaylanmış, kurumların (İl Özel İdaresi, Belediye, Kalkınma Ajansı, İl Müdürlükleri) stratejik planlarına ya da 2013 İş Planlarına dahil edilmiş ve toplamda 620.000 TL'nin üzerinde bir bütçe yerel kurumlar (belediyeler ve il özel idareleri) tarafından YEEP'lerin 2013 yılı faaliyetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmiştir.
- Yerel Eşitlik Mekanizmalarında yer alan yerel aktörler ve STK temsilcilerinin kapasitelelerinin artırılmasına yönelik toplumsal cinsiyet, stratejik planlama, cinsiyete duyarlı bütçeleme, toplumsal cinsiyet anaakımlaştırma gibi çok sayıda eğitim verilmiş, bu eğitimler ile İngiltere ve İsveç'e düzenlenen çalışma ziyaretleri vasıtasıyla kamu, yerel yönetimler ve STK'lar arasında işbirliği ve karşılıklı iletişim ortamı oluşturulmuştur;
- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çalışanlarına toplumsal cinsiyet eğitimleri verilmiştir.
- Program'ın ilk fazından bu yana ortağı olan dört ilde (İzmir, Nevşehir, Şanlıurfa, Trabzon) Mahalle Kadın Yönetim Sistemleri (Komiteleri - Kurulları) oluşturulmuş, yapılan çalışmalarla yerel yönetimlerin en küçük ayağını oluşturan mahallelerde, hak tabanlı kadın örgütlenmeleri oluşturularak kadınların sorun tespiti ve çözüm arayışı süreçlerine katılmaları ve kent hizmetlerine erişimde söz sahibi olmaları sağlanmıştır. 2013 yılı itibarı ile mahalle çalışmaları Kars'ta da başlamıştır.
- Türkiye'de yerel düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliğinin yasal dayanakları ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülükler karşılaştırmalı olarak incelenmiş, yerel düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizması için yasal önerilerin bulunduğu bir çalışma yürütülmüştür.
- Gerek YEEP'lerin hayata geçirilmesi, gerekse illerdeki savunuculuk ve farkındalık oluşturma faaliyetlerinin verimli bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla, il müdürlükleri personeli ve STK temsilcileri ile İzmir'de "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitici Eğitimi" düzenlenmiştir. Her ilden 6, toplamda 72 katılımcının faydalandığı Eğitici Eğitimi kapsamında, katılımcılar toplumsal cinsiyet eşitliği, iletişim ve yetişkin eğitim teknikleri, sağlık, eğitim, istihdam ve kadına yönelik şiddet başlıklarında, derinleştirilmiş eğitimler almışlardır. Eğitime katılan kişilerin illerinde çalıştıkları kurumlarda meslektaşlarına söz konusu eğitimin sadeleştirilmiş ve ilgili sektöre yoğunlaşmış şeklini vermeleri, bu sayede kurum içerisinde YEEP'leri sahiplenme düzeyini ve toplumsal cinsiyet bilincini arttırmaları hedeflenmiştir.

- Kadın Dostu Kentler 2 Projesinin uygulandığı 12 ilde Yerel Eşitlik Eylem Planlarında (YEEP) sivil toplumun üzerine düşen sorumlulukların hayata geçirilmesi, kamu kurumları / yerel yönetimler ve Sivil Toplum Örgütleri arasındaki ortaklıkların desteklenmesi amacıyla, 2013 ve 2014 yıllarını kapsayan bir Hibe Programı başlatılmıştır. Program illerinde kurulmuş olan, faaliyet gösteren ve programın koşullarını sağlayan sivil toplum kuruluşlarının başvurusuna açık hibe programı kapsamında, proje başına 4000 Amerikan Doları (USD) hibe desteği sağlanacaktır.

Sıradaki Adımlar

Bu kitapçıkta konuk ettiğimiz Program ortağı illerimizin Vali ve Vali Yardımcılarının da paylaştıkları üzere, Kadın Dostu Kentler Program illeri şimdiden Yerel Eşitlik Eylem Planları dahilinde öne çıkan başlıklarda etkin ve toplumsal dönüşüme ön ayak olacak faaliyetlere başlamışlardır. Ortak Program vasıtasıyla 2013 ve 2014 yılında, 12 kentte yürütülmekte olan YEEP'lerin uygulamasını yakından takip edecek ve yerelde cinsiyete duyarlı veri toplanması konusundaki bilgi ve kapasiteyi güçlendirmek suretiyle yerelde toplumsal cinsiyet eşitliği izleme kapasitesi oluşturacağız. Bu mekanizmalar sayesinde aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası toplumsal cinsiyet eşitliği izleme faaliyetlerine ve KSGM'nin Ulusal Eşitlik Eylem Planı'nın uygulamasının takibine destek vereceğiz.

Kadın Dostu Kentler modelini daha sürdürülebilir kılmak için yürütmekte olduğumuz yasa ve yönetmelik çalışmalarına ağırlık vereceğimiz süreçte Yerel Eşitlik Mekanizmalarının sürekliliğini ve yayılabilirliğini sağlamak için kılavuzlar hazırlayıp savunuculuk çalışmaları yürüteceğiz.

Kadın Dostu Mekan kriterlerini katılımcı bir süreçle ortaya koyup yerel yönetimleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetken kentsel mekanlar yaratmaya teşvik edeceğiz. Düzenleyeceğimiz bir uluslararası konferans ile Avrupa'nın ve Türkiye'nin kadın dostu kent ve mekanlarını tartışacağız.

Toplumsal cinsiyet eşitliliği politikalarının sürekliliğini sağlayan "Yerel Eşitlik Mekanizmaları"nın, "Bütünşehir Yasası" da dahil olmak üzere yeni ve olası yerel yönetim mevzuatlarına uyumlu, esnek, şeffaf ve katılımcı bir model olarak geliştirilmesi amacıyla, yürütmekte olduğumuz mevzuat çalışmalarına hız vererek, Yerel Eşitlik Mekanizmaları için sürdürülebilir bir yasal zemin önerisi geliştireceğiz.

Özetle, Program ortağı illerimiz başta olmak üzere Türkiye'nin 81 ili de kadın ve kız çocuklarının ihtiyaçlarını gözetken, planlama ve bütçeleme süreçlerine toplumsal cinsiyet eşitliği prensibini dahil eden iller olana dek hiç soluklanmadan çalışmaya devam edeceğiz...

ADİYAMAN

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN DOSTU KENTLER ORTAK PROGRAMI

ADİYAMAN

Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının kamusal alanda devlet tarafından uygulanması gereği ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin demokrasinin temel bir ilkesi olduğu kabulü, günümüz Türkiye'sinin yadsınamaz gerçeklerindedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğine, dolayısıyla kadınların güçlendirilmesine yönelik politikalar sürdürülebilir kalkınmanın koşullarındandır. Bu noktadan hareketle, kadınların cinsiyet temelli yaşadıkları mevcut toplumsal engellerin aşılmasına yönelik tüm önlemlerin alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

Ülkemizde kadınların toplumsal statülerini yükseltmeye yönelik yürütülen çalışmalarda, özellikle kadın-erkek eşitliğinin hukuki zemininin güçlendirmesine yönelik düzenlemelerde sürekli bir gelişme görülmekle birlikte, hakların hayata geçirilmesi açısından uygulamada sorunlar yaşanıldığı, istenilen noktada olunmadığı açıktır. Bu sebeple, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısının tüm ana plan ve programlara yerleştirilmesi ve bu alanda çalışan kurumlar arası işbirliğinin sağlanması önem arz etmektedir.

İlimizde Kasım 2012'de faaliyetleri başlatılan, İçişleri Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kadın Dostu Kentler Ortak Programı çerçevesinde, Valiliğimiz bünyesinde sivil toplum kuruluşlarının da katılımıyla, İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş; 22 kamu kurumunda Eşitlik Birimi ve Eşitlik Masası personel atamaları yapılmış; kadın sivil toplum kuruluşları ile ortak bir platform oluşturulmuş; şehrimizde ilk defa kamu kurumları-sivil toplum kuruluşları-özel sektör işbirliğinde bir hafta süren ortak bir 8 Mart Dünya Kadınlar Günü şehir programı düzenlenmiş; il profileme çalışması yapılmış; ilimizde altı kamu kurumu Eşitlik Birimi/Masası temsilcisi Toplumsal Cinsiyet Anaakımlaştırma Eğitici Eğitimi almış ve Adıyaman Belediyesi Kadın Danışma Merkezi açma çalışmalarına başlamıştır.

Kadın Dostu Kentler Ortak Programı'nın toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilimizde sağlanmasına değerli katkılar sunacağına olan inancımla, başta Yerel Eşitlik Eylem Planımızın hazırlanması olmak üzere, program dahilinde yer alan hedef ve stratejilerin hayata geçirilmesi için ilimiz tüm ilgili kurum ve kuruluşlarının işbirliği içerisinde gerçekleştirecekleri kapsamlı ve koordineli çalışmalarında başarılar dilerim.

Mahmut DEMİRTAŞ
Adıyaman Valisi

"Toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısının tüm ana plan ve programlara yerleştirilmesi ve bu alanda çalışan kurumlar arası işbirliğinin sağlanması önem arz etmektedir."

Program illerinden Adıyaman'da Kadın STK'ları Kadın Dostu Kentler Programı dahilinde bir **"Kadın STK'ları Platformu"** oluşturmuş ve Belediye Başkanı'nın da desteği ile Belediye Meclisi Toplantı Salonu'nda düzenli olarak toplanmaya başlamışlardır. Bu toplantılar sonucunda kamu kurumları ile ortaklaşa bir 8 Mart etkinliği düzenlenmiş, bir Kadın Dayanışma Merkezi ve bu merkezde kurulacak kütüphanenin ilk temelleri atılmış, Belediye Başkanı, İl Genel Meclisi temsilcileri ve milletvekilleri ile bir araya gelinerek ildeki kadınların sorun ve ihtiyaçları tartışılmış, ortak programlar oluşturulmuştur. Her buluşmalarında bir okuma listesi üzerinden toplumsal cinsiyet eşitliği, Türkiye'de yerel yönetim teşkilatlanması, Avrupa'da kadın dostu uygulamalar gibi konuları tartışan grubun çalışmaları, Adıyaman'daki sivil toplum örgütüllüğünü çok ciddi oranda oluşturulmuştur.

"...toplumsal cinsiyet eşitliği, Türkiye'de yerel yönetim teşkilatlanması, Avrupa'da kadın dostu uygulamalar gibi konuları tartışan grubun çalışmaları, Adıyaman'daki sivil toplum örgütüllüğünü çok ciddi oranda geliştirmiştir."

Ayrıca, İsveç Uluslararası Yerel Demokrasi Merkezi (ICLD)'nin, İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı mali katkılarıyla, düzenlediği **"Toplumsal Cinsiyet Bakış Açısından Yerel Demokrasi ve Sosyal Sürdürülebilirlik"** başlıklı programa Adıyaman Valiliği ve İpekyolu Kalkınma Ajansı adına yapılan, **Ajansın Bölgesel Stratejik Planı'nda toplumsal cinsiyet eşitliğinin anaakımlaştırılmasını** hedefleyen proje, Türkiye'den kabul edilen dört başvuru içinde yer almıştır. Programa Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında Adıyaman Valiliği bünyesinde oluşturulan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Başkanlığını yürüten Vali Yardımcısı ve İpekyolu Kalkınma Ajansı Eşitlik Masası uzmanı katılacaktır.

İçişleri Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler'in kadınların erkeklerle eşit haklardan ve fırsatlardan yararlanmalarını sağlamak amacıyla başlattığı "Kadın Dostu Kentler Programı" kapsamında Antalya, kadın dostu kent olmak için hızlı bir çalışma yürütmektedir.

Antalya Valiliği tarafından program kapsamında ilk olarak Kadın Erkek Eşitlik Birimi kurulmuş, Valilik konuyla ilgili geniş kapsamlı bir genelge yayınlamıştır. Söz konusu genelge ile İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş, Kurumlarda Eşitlik Birimleri kurulması, yerel meclislerde Eşitlik Komisyonları kurulması sağlanmıştır. Polis merkezlerinde Kadın Masaları oluşturulmuştur. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde tüm öğretmenlere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri başlatılmış, program kapsamında Antalya'da eşitliğin sağlanmasına yönelik hedefleri ve faaliyetleri içeren Yerel Eşitlik Eylem Planı hazırlanmış ve 2013 itibarıyla uygulamalar başlatılmıştır. İl Özel İdaresi 2013 faaliyetleri için 100.000 TL bütçe ayırmıştır. Büyükşehir Belediyesi hazırlanan Yerel Eşitlik Eylem Planını meclis onayından geçirmiş ve stratejik planına dahil etmiştir. Tüm bu hızlı ve heyecanlı çabaların amacı; Antalya'yı kadınların kendilerini güvende hissettikleri, kendileri ile ilgili konularda kararlara katıldıkları bir kent haline dönüştürmek... Kadınlara yönelik pozitif ayrımcılığı hayata geçirerek güvenli alanların artırılması, karar alma mekanizmalarında kadın temsil oranının artırılması, sivil toplum örgütleriyle ortak çalışmalar yaparak bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları uygulanması en öncelikli hedeflerimizdir."

Antalya sürekli göç alan üç ilden biridir. Hem dış, hem iç göç almaktadır. Hızlı büyüyen bir kenttir. Bu büyüme kentin yaşadığı sorunları da çeşitlendirmektedir. Kent nüfusunun yarısını oluşturan kadınlar da ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel alanlarda eşitsizliğin doğduğu sorunlarla karşı karşıyadır.

Gelecekte şehrin girişine sadece şehrin nüfusunu değil; şehrin kadın dostu mu, çevre dostu mu, çocuk dostu mu olduğunu da yazacağız. Siyasette kadın ağırlığı artmaktadır, daha da artacaktır, artmalıdır. Dünya Türkiye'de ne olduğunu, Türkiye dünyada ne olduğunu izlemektedir. Kadınlar ekonomik, sosyal, siyasi alanda erkeklerle eşit fırsatlara ve haklara sahip olmalıdır. Kadınlar bu alanlarda dışarıda kalmamalıdır, uygun çözümler üretmeli, tüm karar alma, planlama ve uygulama süreçlerine dahil edilmelidir.

Halil Serdar CEVHEROĞLU
Antalya Vali Yardımcısı

"Kadınlara yönelik pozitif ayrımcılığı hayata geçirerek güvenli alanların artırılması, karar alma mekanizmalarında kadın temsil oranının artırılması, sivil toplum örgütleriyle ortak çalışmalar yaparak bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları uygulanması en öncelikli hedeflerimizdir."

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kadın Dostu Kentler Programı altında çok önemli bir çalışmaya imza atmış ve yerel eşitlik mekanizmalarını yayınladığı "**Belediye Kadın Erkek Eşitlik Birimi Koordinasyon Bürosu Yönergesi**" ile yasal bir zemine taşımıştır. Hemen ardından, Antalya Yerel Eşitlik Eylem Planında Belediye üzerine düşen görev ve faaliyetleri ayrı bir "Antalya Büyükşehir Belediyesi Yerel Eşitlik Eylem Planına" dönüştürüp bu planı yayınlamak, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesini stratejik bir hedef haline getirmiştir. Antalya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığına ait kurumlarda görevli meslek elemanları toplumsal cinsiyet eşitliği konusunu Belediye içinde uyguladıkları hizmet içi eğitim programlarına dahil etmiş ve programlarını bu şekilde yürütmektedirler. Ayrıca, İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2010-2014 stratejik planını 2012'de güncellemiş ve toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerini plana dahil etmiştir.

"Antalya, Yerel -Eşitlik Eylem Planında Belediye üzerine düşen görev ve faaliyetleri ayrı bir "Antalya Büyükşehir Belediyesi Yerel Eşitlik Eylem Planı"na dönüştürüp bu planı yayınlamak, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesini stratejik bir hedef haline getirmiştir."

Yine Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında, "**Sivil Toplum Örgütleri Koordinasyon Toplantıları**" başlatılmış olup, bu sayede kadın ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarında faaliyet gösteren sivil toplum

kuruluşlarının koordinasyonu, diyalogu ve ortaklık imkanları mümkün kılınmıştır. Diğer illerdeki Sivil Toplum Örgütleri ile ortak platform kurma ve ortak proje geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Bu toplantıların en önemli katkılarından biri, sivil toplumun Antalya Yerel Eşitlik Eylem Planının uygulamasında izleyeceği rol ve toplu hareket ederek kazanacakları yaptırım gücüdür.

BURSA

Kadınların ve erkeklerin eşit haklara sahip olmaları insan haklarının bir gereğidir. Kadınların tüm karar alma mekanizmalarına, çalışma yaşamına, sosyal, kültürel ve politik süreçlere katılmada tüm haklardan erkeklerle eşit bir şekilde yararlanmaları gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, kadınların ilerlemeleri ve güçlenmeleri konusunda dünyada istisnai ve özgün tarihsel bir deneyim yaşamış bir ülkedir. Günümüzde alınan bütün kararlarda ve uygulanan bütün politikalarda bu tarihsel deneyimin yansımalarını görmek mümkündür.

Kadınların ekonomik, sosyal ve siyasi süreçlere eşit katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için gereklidir. Eşit katılım sadece rakamlarla değil; kadınların ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını ve topluma bakışlarını dile getirme ve içinde yaşadıkları kültürel durum ne olursa olsun hayatlarını etkileyecek kararları alabilme hakkına sahip olmaları ile sağlanır.

Eşit hak, fırsat ve sorumluluklara sahip kadınlarla erkeklerin, farklı algı, çıkar, ihtiyaç ve önceliklerinin dikkate alınması, öncelikle bir insan hakları ve sosyal adalet meselesidir.

Toplumsal kalkınmanın öğeleri olan kadın ve erkeğin eşitsizliğinin sorun olarak tartışılması yerine, toplumu oluşturan iki gücün birlikte var olması ve gelişmesi güçlü bir toplumun oluşmasına katkı sağlar.

Kadınların ve erkeklerin farklı deneyim ve ihtiyaçları düşünülerek plan ve programlarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği algısının etkin olarak yer alması ve oluşturulan tüm süreçlerde eşitlikçi bir algının benimsenmesi, kentimiz için sürdürülebilir kalkınmanın bir gereğidir.

Kentimizde, yerel gereksinim ve koşullara uygun yöntemlerle herkes için daha iyi yaşam koşulları yaratmanın temel görevimiz olduğu inancıyla, hizmetlerimizi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Fırsat Eşitliği ilkeleri ile gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Kadın Dostu Kentler programı kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak, Kentsel Hizmetlerde Cinsiyet Eşitliğini, Fırsat Eşitliğini gözeterek çalışmalar, projeler yapmaya özen gösteriyoruz. Yerel Eşitlik Eylem Planımızda yer alan çalışmaların gerçekleştirilmesi için tüm birimlerimiz, İlçe Belediyeleri, Kent Konseyleri, Üniversiteler, Baro, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve Meslek Odaları ile işbirliğini önemsiyoruz.

Recep ALTEPE
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

“Eşit katılım sadece rakamlarla değil; Kadınların ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını ve topluma bakışlarını dile getirme ve içinde yaşadıkları kültürel durum ne olursa olsun hayatlarını etkileyecek kararları alabilme hakkına sahip olmaları ile sağlanır.”

Kadın Dostu Kentler Program ortaklarından Bursa Büyükşehir Belediyesi, Program kapsamında örnek bir **iç genelge** yayınlarak tüm Belediye birimlerine yerel hizmet sunumlarını toplumsal cinsiyet eşitliği prensibini dikkate alarak planlamaları ve uygulamaları talimatını vermiştir. Aynı zamanda Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın Türkiye'deki imzacılarından olan Bursa Büyükşehir Belediyesi, **Belediye Meclisi Eşitlik Komisyonu** aracılığı ile Belediye Meclisi'ne sunulan tasarı ve önergelerin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından uygunluğunu denetlemekte, böylece bu genelgenin gerçekçi şekilde hayata geçmesini de sağlamış olmaktadır.

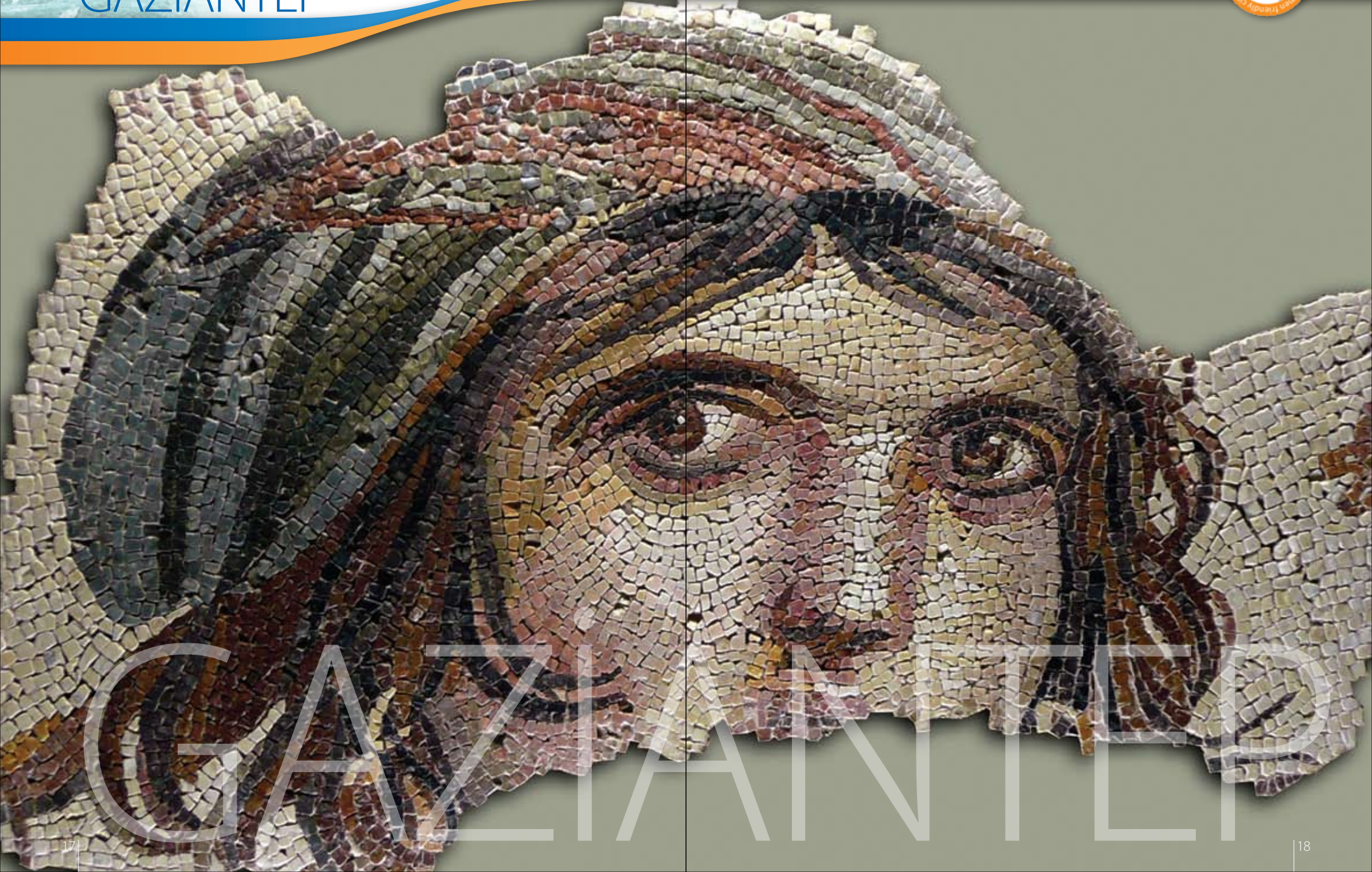
“Bursa Büyükşehir Belediyesi mekânsal planlamanın kadınların fizyolojik ve sosyal ihtiyaçları gözeticilerle yapılmasını yasal bir zemine oturttu.”

Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında hazırlanan Bursa Yerel Eşitlik Eylem Planının etkisiyle, Uludağ Üniversitesinde kadın Araştırma ve Uygulama Merkezi açılması için Yükseköğretim Kurulu onayı alınmıştır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi bir başka örnek çalışmaya daha imza atarak, “İmar Yönetmeliğinde” toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı değişiklik yapmış ve sosyal kültürel alanlar, yeşil alanlar ve belediye için yapılacak binalarda emzirme odaları, çocuk oyun odaları yapılmasını ve mekânsal planlamanın kadınların fizyolojik ve sosyal ihtiyaçları gözeticilerle yapılmasını yasal bir zemine oturtmuştur. Bu kapsamda, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi, Yerel Eşitlik Eylem Planında yer alan Osmangazi İlçesi, Namık Kemal Mahallesinde, “anaokulu, kreş, çocuk merkezi amaçlı sosyal tesis alanı” ve Kadın Sosyal Yaşam Merkezi oluşturulmasını öngören İmar Plan değişikliğini onaylamıştır.

GAZİANTEP

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN DOSTU KENTLER ORTAK PROGRAMI

GAZİANTEP

Gaziantep Valiliği olarak, Eylül 2011 tarihinden bu yana ilimizin Kadın Dostu Kentler arasına girebilmesi için yapılan çalışmalara destek vermekteyiz. Yapılan çalışmalar ile toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılması hedeflenmektedir. Bu amaçla öncelikle ilimizde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıkların artması ve yaygınlaştırılması için temsiliyete ve katılımcılığa dayalı bir mekanizma oluşturulmuştur. Mekanizmanın oluşturulması ile ortaya çıkan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu üyeleri gayretleri ve çalışmaları ile oldukça önemli bir sorumluluğu üstlenmişlerdir.

Kadın ve erkeklerin karar verme süreçlerine katılımı demokratik sistemin sağlığı açısından elzem olduğu kadar kadının toplumsal yaşamda görünür olması, ekonomik hayata katılarak üretimde bulunması ilimizin, bölgemizin ve nihayetinde ülkemizin kalkınmasına da katkı sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır. Demokrasinin ve kalkınmanın cinsiyet körü olmaya hakkı yoktur. Kalkınma kadın ve erkeklerin tüm fırsatlardan eşit bir biçimde yararlandıkları zaman gerçekleşmiş olacaktır. Ülkemizde kadınların karşı karşıya kaldığı sorunların çözümünde sadece kadınlara değil, biz erkeklere de büyük sorumluluk yüklemektedir. Uluslararası deneyimler ve standartlar, özellikle de Birleşmiş Milletler tarafından insanların (bilhassa kadınların) sömürü, istismar ve çatışmalardan korunması için geliştirilen küresel standartlar bu çabaları hızlandırmaktadır.

Yerel eşitlik mekanizmasının sonucu olarak ortaya çıkan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu, yapmış olduğu durum ve sorun analizleri ile eğitim, sağlık, istihdam, şiddet, katılım ve kentsel hizmetler alanlarında kentte yaşanan eşitsizlikleri tespit ederek ve söz konusu eşitsizliklerin giderilmesi için yerel eşitlik eylem planını hazırlamıştır. Yerel Eşitlik Eylem Planının hayata geçirilmesinde kentteki tüm kurum ve kuruluşlara, Sivil Toplum Kuruluşlarına ve Üniversitelere önemli görevler düşmektedir. Bu sorumluluğun bilinci ile İl Özel idaresi ve Büyükşehir belediyesi 2013 bütçelerinde, faaliyetlerin hayata geçirilmesi için kaynak ayırarak mali destek sağlamıştır.

Kadın Dostu Kent olma yolunda gerçekleştirilen çalışmaların önemli bir çarpan etkisi de Büyükşehir Belediyemizin Türkiye Belediyeler Birliği tarafından yürütülen Avrupa da Yerel Eşitlik Şartını imzalaması olmuştur. Böylece Büyükşehir Belediyesi, hizmetlerinde toplumsal cinsiyetin ana akımlaştırılmasına katkı sağlayacaklarını taahhüt etmiştir. İnaniyorum ki bu etki her geçen gün daha da büyüyecek ve kentte yaşayan tüm vatandaşlarımız Kentin sunduğu ekonomik, sosyal ve siyasi fırsatlardan eşit bir biçimde yararlanabilecektir.

Nursal ÇAKIROĞLU
Gaziantep Vali Yardımcısı

"... kadının toplumsal yaşamda görünür olması, ekonomik hayata katılarak üretimde bulunması; ilimizin, bölgemizin ve nihayetinde ülkemizin kalkınmasına da katkı sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır."

"Farkındalık Çalışmaları" kapsamında, 6-7 kişilik kadın grupları ile Kadın Olmak, İletişim, Kadına Yönelik Şiddet, Başvuru Mekanizmaları, Ayrımcılık gibi konuların tartışıldığı düzenli atölye çalışmaları yapılmaktadır.

Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın Türkiye'deki imzacılarından olan Gaziantep'teki çalışmalar ilde kurulan **ŞÖNİM'in kapasitesinin artırılmasına** ve Gaziantep Yerel Eşitlik Eylem Planının istihdam başlığına odaklanmıştır. ŞÖNİM içerisinde konumlandırılacak kadın STK'ları ile yapılan çalışma ve görüşmelere ek olarak, personelin hizmet içi eğitimine katkıda bulunabilmek için Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında İzmir'de düzenlenen Eğitici Eğitiminde ŞÖNİM'de konuşlandırılacak STK personeline yer verilmiştir. Bu çalışmalara ek olarak, **Valilik Eşitlik Birimi** kadın istihdamı konusunda aracı bir kurum olarak görev yapmaya ve kadınları istihdam olanaklarına yönlendirmeye başlamıştır.

Yerelde faaliyet gösteren KAMER Vakfı ile "Farkındalık Çalışmaları" başlatılmıştır. Bu kapsamda, 6-7 kişilik kadın grupları ile Kadın olmak, İletişim, Kadına Yönelik Şiddet, Başvuru Mekanizmaları, Ayrımcılık gibi konuların tartışıldığı düzenli atölye çalışmaları yapılmaktadır. Atölye çalışmalarında İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu üyelerinden de katılımcılar yer almaktadır.

Türkiye'deki en büyük mülteci kamplarından bazılarında ev sahipliği yapması sebebiyle, Gaziantep ilindeki Kadın Dostu Kentler çalışmaları **mülteci kadınların** durum ve ihtiyaçları göz önünde bulunarak gözden geçirilmekte ve bu sebeple Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) İnsani Yardım Ekibi ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCHR) ile ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'nin aydınlık yüzü, ilkerin şehri İzmir; 8 bin 500 yıla tarihlenen geçmişinde olduğu gibi günümüzde de kadınların ve kadın haklarının ilk sıralarda yer aldığı bir şehrimizdir. Kadınlarımızın günlük iş hayatımız ile sivil toplum kuruluşları içindeki önem ve etkilerinin yanı sıra; TBMM ve yerel siyaset alanlarında Türkiye geneline oranla sayısal çoklukları İzmir için bir gurur vesilesidir.

Özellikle de 2006 yılından bu yana da "Kadın Dostu Kentler Programı"nda yer almaktan İzmir olarak büyük mutluluk duyuyoruz. Bu süreç içinde Valilik olarak yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer yerel dinamiklerle birlikte, "kadınlarımız ve kadın hakları" konusunda ilimize düşen görevler büyük bir sorumlulukla yerine getirilmektedir.

Bu arada, 2007 yılında kurulmuş olan İzmir İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu çalışmalarını başarıyla sürdürmektedir. İzmir olarak, Kadın Dostu Kent çalışmalarına katkımız, 2009 yılında verilen "Kadın Dostu Kent Sertifikası"yla belgelenmiştir.

Görevlerimizin bunlarla bitmediğinin de bilincindeyiz. Tüm İzmirli kadınların yerel karar alma mekanizmalarında eşit temsil edildiği, eğitim ve sağlık hizmetlerine eşit erişimin sağlanarak kolaylaştırıldığı, çalışma yaşamında kadınların eşit yer aldığı ve fırsatlardan eşit yararlandığı ve en önemlisi de "ev içi şiddet"in önlenmesi bir kent olma yolundaki çalışmalarımızı artırarak sürdüreceğiz.

Sevgi ve saygılarımla.

Mustafa TOPRAK
İzmir Valisi

"... kadınlarımız ve kadın hakları" konusunda ilimize düşen görevler büyük bir sorumlulukla yerine getirilmektedir."

İzmir'de Kadın Dostu Kentler Programının en görünür başarısı, Programın Birinci Aşamasında kurulmuş olan İzmir **İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu**nun düzenli ve etkin çalışması olmuştur. Yine Programın Birinci Aşamasında hazırlanarak yürürlüğe giren Yerel Eşitlik Eylem Planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda Büyükşehir Belediyesinde kurulan **"Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü"** programın sürdürülebilirliği ve kalıcılığına örnek teşkil etmektedir. Toplam 30 çalışanıyla, idari bürosunun yanı sıra Kadın Danışma Merkezi /Siğınma Evi ve Kadın Erkek Eşitliği Biriminden oluşan iki alt bölümüyle çalışan Müdürlüğün artık bir yönetmeliği de bulunmaktadır. Müdürlük, adı ve idari yapısıyla Türkiye'de bir ilk olma özelliğini taşımaktadır.

Kadın Erkek Eşitliği Birimi ise düzenli olarak belediye çalışanlarının cinsiyet ayrımlı verilerini toplamakta, 24 Kasım, 8 Mart, 5 Aralık gibi önemli günlerde yapılan çalışmalar yapmakta, muhtarlardan halka geniş katılımı düzenli toplumsal cinsiyet eğitimleri vermekte, Belediye imar yönetmeliği değişiklerinde kadın kuruluşlarını davet ederek görüş almaktadır. Kadın Dostu Kentler Programının ilk Büyükşehir ili olma özelliğini taşıyan İzmir'de, ilde kurulan Eşitlik Mekanizmaları kaçınılmaz olarak ilçe yerel yönetimlerine de yayılmıştır.

"Kadın Dostu Kentler Programının ilk Büyükşehir ili olma özelliğini taşıyan İzmir'de, ilde kurulan Eşitlik Mekanizmaları kaçınılmaz olarak ilçe yerel yönetimlerine de yayılmıştır."

Birleşmiş Milletler ve İçişleri Bakanlığımızın ortak programları kapsamında, 2006 yılından beri sürdürülen çalışmalar ile ilimiz Kars, Kadın Dostu Kent olma yolunda önemli mesafeler kat etmiştir.

Temel hedefi, var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması olan proje çerçevesinde, ilimizde bazı çalışmalar yapılmış olup, bu bağlamda Yerel Eşitlik Eylem Planı hazırlanmış, İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu kurulmuş, İl Genel Meclisimiz ve Belediye Meclisimizde eşitlik komisyonları oluşturulmuş, kamu kurum ve kuruluşlarımızda ise yerel eşitlik birim sorumluları görevlendirilmiştir.

Yerel eşitlik mekanizmasının kurulması ile 2013 yılı eylem planında yer alan faaliyetlerimize gerçekleştirilmeye başlanmış bulunmaktayız. Bu faaliyetler kapsamında kadınlara yönelik sağlık, eğitim, istihdam, şiddet, kentsel hizmetler ve karar alma mekanizmalarına katılım konularında farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Yapılan bu çalışmalar kapsamında, ilimizde kurumlar tarafından verilen çeşitli kurslara katılan kadınlara; aile planlaması, üreme sağlığı, kanser erken tanı, aile içi şiddet, kentteki hibe ve istihdam olanakları ile ilgili bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilimizdeki kuruluşların ana akımlarına dâhil edilebilmesi için İl Özel İdare ve Belediye Başkanlığımız bütçesinden kadın çalışmaları için ödenek ayrılmış, yine proje faaliyetleri içerisinde yer alan kurumların toplumsal cinsiyet eşitliğini kendi performans programlarına dâhil etmesi yönünde farkındalık çalışmaları yapılmıştır.

Ayrıca, projenin önemli paydaşlarından olan yereldeki kadın STK'larımızın güçlendirilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarımız tarafından gerekli destekler verilerek bu paydaşlar arasındaki diyalogun artırılması sağlanmıştır.

Valilik olarak, kadınlarımızın sosyal ve ekonomik hayata eşit bir şekilde katılabilmeleri için proje kapsamında taahhütte bulunduğumuz konuları yerine getirerek, gerek proje kapsamında gerek ise diğer çalışmalarımızla Kadın Dostu Kentler projesine elimizden gelen her türlü desteği vermeye devam edeceğiz.

Eyüp TEPE
Kars Valisi

"İlimizde kurumlar tarafından verilen çeşitli kurslara katılan kadınlara; aile planlaması, üreme sağlığı, kanser erken tanı, aile içi şiddet, kentteki hibe ve istihdam olanakları ile ilgili bilgilendirme toplantıları yapılmıştır."

Programın eski illerinden olması sebebiyle 2013 yılında **mahalle çalışmalarına** başlayan Kars'ta, Belediye Başkanının bizzat katılımıyla, Belediye Meclisi Eşitlik Komisyonu, kadın sivil toplum örgütleri, Belediye Eşitlik Birimi temsilcileri ve Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanından oluşan bir heyet, mahalleleri ziyaret ederek, mahalle ölçeğinde kadın ve kız çocuklarının ihtiyaç ve sorunlarını planlama sürecine dahil edebilmek üzere bir girişim başlatmıştır. Kars'ta örnek olması açısından muhtarı kadın olan bir mahalle seçilerek başlayan çalışmalarda, kadınların karar mekanizmalarına erişimi teşvik edilmekte, planlama öncelikleri tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmektedir.

Kars'ta ilçe düzeyinde de benzer bir çalışma uygulanmaktadır. İl Genel Meclisi Eşitlik Komisyonu, kadın sivil toplum örgütleri ve Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanından oluşan bir heyet **Kars'ın ilçelerini ziyaret ederek** kaymakamlarla, belediye başkanları, muhtarlarla ve en önemlisi ilçelerdeki kadınlarla görüşerek sorun ve ihtiyaçları Valiliğe ve İl Genel Meclisine sunmak üzere rapor hazırlamaktadır.

"Kars'ta örnek olması açısından muhtarı kadın olan bir mahalle seçilerek başlayan çalışmalarda kadınların karar mekanizmalarına erişimi teşvik edilmekte, planlama öncelikleri, tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmektedir."

Kadın Dostu Kentler Programının 1. aşamasında kurulan **Belediye Kadın Çalışmaları Birimi**, Programın 2. aşamasında meclis onayı ile Özel Kalem Müdürlüğü altında kalıcı bir statüye kavuşturmuş, kadın çalışmaları birimi için bütçe ayrılmış ve çalışmaları stratejik plana dahil edilmiştir.

MALATYA

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN DOSTU KENTLER ORTAK PROGRAMI

MALATYA

Birleşmiş Milletler – İçişleri Bakanlığı Ortak Programı olan “Kadın Dostu Kentler Projesi” ilimizde 01 Nisan 2012 tarihinde başlatılmıştır. Bu bir yılı aşkın süre zarfında, öncelikle ilimizdeki kamu kurumları, belediye ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla toplumsal cinsiyet eşitliğini yapılandıran eğitimler tamamlanmıştır. Atölye çalışmalarında, projenin vizyonu ve kurumlarımızın misyonları harmanlanarak, 2015 yılı sonuna kadar gerçekleştirilmesi hedeflenen “Malatya Yerel Eşitlik Eylem Planı” üzerinde mutabık kalınmıştır. Her ay düzenli yapılan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu toplantıları ve kurumlarda oluşturulan “Eşitlik Birimleri” sayesinde, konu organik yapıya entegre edilerek, gerek kurumların gerçekleştirdiği gerek, projenin diğer kurumlarla işbirliği içerisinde yürüttüğü faaliyetler hassasiyetle takip edilmektedir.

“Yerel Eşitlik Eylem Planı’nda yer alan faaliyetler kapsamında, Fırat Kalkınma Ajansı 2012 yılı için açıkladığı hibe programında, kadın istihdamını artıracaklarını taahhüt eden proje tekliflerine ek puan vereceğini duyurmuştur.”

Yerel Eşitlik Eylem Planı’nda yer alan faaliyetler kapsamında, Fırat Kalkınma Ajansı 2012 yılı için açıkladığı hibe programında, kadın istihdamını artıracaklarını taahhüt eden proje tekliflerine ek puan vereceğini duyurmuştur. İnönü Üniversitesi, İŞKUR, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, vb. kurumlarından oluşan Teknik Alt Kurul’lar aracılığıyla ilimizde “Kadın Dostu Hastane” ve “Kadın Dostu İşyeri” kriterleri tanımlanacaktır. Ayrıca kadına karşı şiddetin önlenmesi konularında İl Emniyet Müdürlüğü, İl Müftülüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile yürütülecek çalışmalar, Malatya Belediyesinin “Tiyatro tırı” piyesleri ile kırsalda desteklenecek, dolaylı mesajlarla aile içi iletişim ve kadının toplumdaki konumu güçlendirilecektir. İl merkezindeki faaliyetleri takiben, projemizin yaygınlaştırılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin teşvik edilmesi amacıyla ilçelerimizde de çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir.

“Kadın Dostu Kentler Projesi”nin ilimize sağladığı en büyük katkılardan biri, aynı tema üzerinde çalışan kurumların, bu projenin şemsiyesi altında birbirlerinin faaliyetlerinden detaylı olarak haberdar olmaları ve bu yolla işbirliklerini geliştirme fırsatı bulmuş olmalarıdır. Çok kıymetli bulduğum bu “işbirliği ortamı”, sadece bu proje için değil, ortaklaşa yapılabilecek diğer çalışmalara da vesile olacak ve Malatya’nın kalkınmasına ciddi katkılar sağlayan yapıtaşlarından biri olacaktır.

Vasip ŞAHİN
Malatya Valisi

Malatya’da Yerel Eşitlik Eylem Planı’nın “Sağlık” başlığı altında belirlenen öncelik ve faaliyetlerden yola çıkarak Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM), İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve STK’lar ortaklaşa örnek bir çalışma gerçekleştirmiş, kırsaldaki kadınlara kanser tarama hizmeti sunulmaya başlanmıştır. Bu amaçla tahsis edilen kamu aracı ile, tespit edilen dezavantajlı mahallelerden kadınlar alınarak KETEM’e getirilmekte, tarama sonrası yine mahallelerine bırakılmaktadır.

Malatya YEOP’un “İstihdam” başlığı altında, kadınların evlerinde ürettikleri ürünleri (doğal ürünler, aksesuar, ev eşyası, tekstil, vb.) satabilecekleri bir **Pazar yerinin** açılışı Temmuz ayının ilk haftası gerçekleştirmişti. Aynı başlık altında, iş kurmak isteyen kadınların becerilerinin geliştirilmesi ve devletin sağladığı hibelerden faydalanmalarının sağlanması amacıyla, KOSGEB ile kadın STK’ların ortaklaşa düzenlediği **“Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri”** düzenlenmekte ve, her grupta 30 kadına sertifika verilmektedir.

“Kadın Danışma Masası”nda, haftanın bir günü Malatya Barosu’ndan yönlendirilen bir avukat, şiddete maruz kalan kadınlar öncelikli olmak üzere, kadınlara ücretsiz danışmanlık hizmeti vermektedir.”

Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında, Malatya Belediyesi bünyesinde kurulan Aile Danışma Merkezi’nde (MADEM) bulunan **“Kadın Danışma Masası”**nda, haftanın bir günü Malatya Barosu’ndan yönlendirilen bir avukat, şiddete maruz kalan kadınlar öncelikli olmak üzere, kadınlara ücretsiz danışmanlık hizmeti vermektedir. Bu hizmetten her hafta yaklaşık 10 kadın faydalanmaktadır.

MARDİN

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN DOSTU KENTLER ORTAK PROGRAMI

MARDİN

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toplumun yarısını oluşturan kadınları potansiyellerinin ellerinden alınarak güçsüzleştiren, toplumsal kalkınma ve demokrasiye yönelik doğrudan engel oluşturan bir durumdur. Mardin Valiliği olarak, ilimizde yerel kalkınma için toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadele etmenin ve bu yönde yerel politikalar üretmenin temel hedef ve politikalarımız içinde yer aldığını belirtmek isteriz. Bu bağlamda Kadın Dostu Kentler Programı, il genelinde kadının haklara eşit erişiminin sağlanması, kadına yönelik her türlü ayrımcılığın önlenmesi ve bu doğrultuda yerel politikaların geliştirilmesi için etkin hedefler koyarak sürdürülebilir olması bakımından bizim için önemlidir.

Mardin Valiliği Eylül 2011'de kadın dostu kent olmayı taahhüt ederek cinsiyet eşitliği bakiş açısını yönetim sürecine dahil etme yönünde çalışmalarını hızlandırmıştır. Bu doğrultuda eşitlik mekanizmaları düzenlenmiştir. Sürdürülebilirlik ve hedefe ulaşma adına büyük önem taşıdığını düşündüğüm eşitlik mekanizmaları olarak Valilik Eşitlik Birimi ve İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. Kurul bünyesindeki il müdürlüklerinden görevlendirilmiş temsilciler, belediye eşitlik birimi temsilcileri, il genelinde yer alan kadın örgütleri temsilcileri ile eşitlik yönünde politika üretmek ve hayata geçirmek adına önemli bir sorumluluğu üstlenmiştir. Mardin'de kadın erkek eşitliği adına ilk defa bu kadar geniş ve kapsamlı bir resmi yapılanma meydana gelmiştir. Bu kurul üyelerine toplumsal cinsiyet eşitliği ve toplumsal cinsiyet anaakımlaştırılma alanlarında eğitimler verilmiş, gerekli donanım sağlandıktan sonra kurul, düzenli çalışmalar neticesinde yerel eşitlik eylem planını oluşturmuştur. Yerel eşitlik eylem planı, farklı kurumları bünyesinde barındırması sebebiyle çok kapsamlı ve Mardin'in sosyal gerçeğine temas eder niteliktedir. Yerel Eşitlik Eylem Planı faaliyetleri için Mardin İl Özel İdaresi tarafından bütçe ayrılmış ve 2013 Ocak ayından itibaren faaliyetler kurum ortaklıklarıyla hayata geçirilmeye başlanmıştır.

Eğitim, sağlık, istihdam, kentsel hizmetler ve yerel katılım gibi kadınların yaşadıkları temel sosyal sorun alanlarının oluşturduğu bileşenler çerçevesinde oluşturulan Yerel Eşitlik Eylem Planının, kadınların konumunda kayda değer bir iyileştirme yaratacağı kanaatindeyim. Şimdiden eylem planının en somut çıktılarının biri olarak değerlendirebileceğimiz ilgili kurumların güçlü işbirliği ile oluşturulan "Krizde Acil Müdahale Ekibimiz" kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif görev almakta, Ocak ayından bu yana şiddet mağduru kadınlara etkin ve çözüm odaklı hizmet vermektedir.

Kadınların statülerinin güçlendirilmesi ve sosyal hayata erkeklerle eşit entegrasyonlarının önemi göz ardı edilerek sosyal ilerleme söz konusu olamaz. Bu nedenle Mardin Valiliği, toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılması yönündeki çalışmalarını gündemde tutarak, Kadın Dostu Kent olma yolundaki kararlı adımlarına devam edecektir.

Dr. Ahmet CENGİZ
Mardin Valisi

"Eğitim, sağlık, istihdam, kentsel hizmetler ve yerel katılım gibi kadınların yaşadıkları temel sosyal sorun alanlarının oluşturduğu bileşenler çerçevesinde oluşturulan Yerel Eşitlik Eylem Planının, kadınların konumunda kayda değer bir iyileştirme yaratacağı kanaatindeyim."

"Mardin YEEP kapsamında, Belediye bünyesinde Mardinli kadınlara çocuk bakımı ve beslenmesi ile kadın sağlığı ve üreme sağlığı eğitimleri verilmektedir."

Müdahale Ekibi" kurulmuştur. Bu ekibin amacı şiddet mağduru kadınların, yaşadıkları travmanın etkisini daha da ağırlaştıracak prosedürlere maruz kalmadan, günün her saati hızlı ve verimli hizmete ulaşabilmelerini sağlamaktır. 7 gün 24 saat ulaşılabilen ekip kurulduğu Ocak 2013'ten bu yana 100den fazla şiddet mağduru kadına destek vermiştir. Aynı şekilde avukat ihtiyacı olan şiddet mağdurlarına Mardin Barosu tarafından ücretsiz avukat desteği sağlanmaktadır.

Yine Mardin YEEP çerçevesinde, erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet konularında bilinç ve algı düzeylerini arttırmak amacıyla kamu kurumları, yerel yönetimler ve STK'ların ortaklaşa düzenlemesi planlanan "Kahvehanelerde toplumsal cinsiyet eşitliği sohbetleri" ile Muhtarlarla gerçekleştirilecek toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri", Mardin Belediyesi bünyesinde oluşturulan Kadın Danışma Birimi tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Söz konusu birimin çalışmaları ile Mardin YEEP kapsamında, Belediye bünyesinde Mardinli kadınlara çocuk bakımı ve beslenmesi ile kadın sağlığı ve üreme sağlığı eğitimleri verilmektedir.

NEVŞEHİR

Vizyonumuz; Kadın erkek eşitliğinin hayata geçirilmesi yoluyla; özgürlüklerin tam olarak kullanılabilirdiği, karar verme mekanizmalarının bütün düzeylerinde kadınların eşit olarak yer aldığı, kadına yönelik şiddetin tüm olarak ortadan kalktığı, bütün hizmet kademelerinde eşitliğin gerçekleştirildiği, çalışma yaşamında ve girişimcilikte daha çok kadının var olduğu bir Nevşehir.

Çünkü, toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumu güçlendirecek evrensel bir hedeftir. Kadın ve erkekler arasındaki eşitsizliğin ortadan kaldırılması, yoksulluğu önleme ve kalkınmayı sağlamada kritik öneme sahip olduğu gibi, demokrasi ve toplumsal barışın da günümüzde ön şartıdır.

BM Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW) tarafından da tavsiye edildiği üzere, merkezi hükümet ve yerel yönetimler etkin toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizmaları kurmak, var olanları güçlendirmekle yükümlüdür.

Bu nedenle, Nevşehir Valiliği olarak paydaşı olduğumuz Kadın Dostu Kentler Programı büyük önem taşımaktadır ve program çerçevesinde ilimizde önemli çalışmalar yürütülmüştür. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için ilimizde oluşturulan "Yerel Eşitlik Mekanizmaları" ve yerel ortaklar tarafından katılımcı bir süreç içinde hazırlanan Nevşehir Yerel Eşitlik Eylem Planı (NYEEP), yerel eşitlik politikalarının sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Nevşehir Yerel Eşitlik Eylem Planının 2013 – 2015 yıllarını kapsayan uygulama sürecinde her yıl için "Kurumsal Performans Planları" hazırlanarak; hem izlenebilirliğin sağlanması, hem de toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının kurumlarda yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Ayrıca, bazı alanlarda çalışmaların daha iyi ilerleyebilmesi için "İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu" bünyesinde, Çocuk Gelinler, Kadına Yönelik Şiddeti Önleme, Eşitlik Eylem Planı İzleme, Mahalle Çalışma Komisyonları oluşturulmuştur.

Önemseydiğimiz diğer bir çalışma da, Kadın Dostu Kentler Programı çerçevesinde ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) desteği ile sürdürülen "Kadın Dostu Mahalle Yönetişim Modeli"dir. İlimizde, ilk pilot mahalle olarak seçilen Sümer Mahallesi'nde mahalle sakini sekiz kadının liderliğinde başlatılan çalışma, yerel hizmetlerin ana kullanıcısı olan kadınların kent hayatının unutulmuş değil, asli ve belirleyici bir bireyi olduklarını ortaya koyacaktır.

Mehmet CEYLAN
Nevşehir Valisi

"İlimizde, ilk pilot mahalle olarak seçilen Sümer Mahallesi'nde mahalle sakini sekiz kadının liderliğinde başlatılan çalışma, yerel hizmetlerin ana kullanıcısı olan kadınların kent hayatının unutulmuş değil, asli ve belirleyici bir bireyi olduklarını ortaya koyacaktır."

Kadınların yerel kurumlardan taleplerini siyasi olmayan örgütlü ve katılımcı bir model çerçevesinde dile getirebilmelerini ve sorunları çözüme kavuşturmalarını hedefleyen **"mahalle çalışmaları"** şimdiden okul çevresi güvenliği, mahalle aydınlatması gibi konularda mahalleli kadınların ilgili yerel yönetimlerle teması geçerek çözümlere ulaşmalarını sağlamıştır. Mahalleli kadınlar Nevşehir'deki Vali, Vali Yardımcısı, Belediye Başkanı, Belediye Başkan Yardımcısı, Kent Konseyi Kadın Meclisi, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü gibi çok sayıda kişi ve kurum temsilcisi ile görüşerek mahallelerindeki sorunlara çözüm aramaktadırlar. Örneğin, 8 lider kadın mahalleyi gezerek, başta okulların çevresinde yollara konulacak kasislerin yerleri olmak üzere, sokak aralarındaki yeşillendirilebilecek alanları ve Aile Hekimliği Merkezi için uygun olabilecek boş arazi ve kiralık konutları belirleyerek hazırladıkları listeyi Belediye Başkan Yardımcısına iletmıştirlir. Ayrıca, mahalleli kadınlara yönelik stres ile başa çıkma teknikleri ve iletişim gibi konularda bilgilendirici seminerler düzenlenmektedir.

"Mahalleli kadınlara yönelik stres ile başa çıkma teknikleri ve iletişim gibi konularda bilgilendirici seminerler düzenlenmektedir."

Nevşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün Yerel Eşitlik Eylem Planı'ndan doğan yükümlülükleri çerçevesinde başlattığı **"öğretmenlere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi"** Türkiye için önemli bir ilk olacak. Yine Nevşehir YEEP kapsamında İl Millî Eğitim Müdürlüğü Eylül ayında okullara resmi bir yazı yollayarak **"Eşitlik Kolu"** kurmalarını talep edecektir.

Samsun sahip olduğu sosyal, kültürel, tarihi ve coğrafi avantajlarıyla, bugüne kadar kadının statüsünün iyileştirilmesine yönelik bu zenginliklere yaraşan çok sayıda örnek projeyi hayata geçirmiş ve çeşitli kazanımlar elde etmiştir. Söz konusu kazanımlar, alınacak ilave tedbirlerle kadınların çalışma hayatına katılmalarının artırılması, sosyal yaşama katılmalarının güçlendirilmesi, şiddete maruz kaldıklarında başvurabilecekleri mekanizmaların yaygınlaştırılması gibi sosyal yaşam koşulları açısından takdir edilecek platform oluşturma çalışmaları ile devam etmektedir. Bu kapsamda pek çok ilke imza atılmakta ve Kadın Dostu bir Kent olma yolunda hızla ilerlenmektedir.

Samsun'da yaşayan kadınların/kız çocuklarının yaşadıkları sıkıntıları azaltmaya, sorunlarına çözümler bulmaya, sunulan hizmetleri geliştirmeye yönelik ildeki tüm kurum ve kuruluşların işbirliğiyle faaliyetler geliştirmek ve uygulamak amacıyla, İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmalar bir Eylem Planı altında birleştirilmiştir. Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı, kadınların/kız çocuklarının eğitimden eşit bir biçimde yararlandığı; istihdama katılmalarının arttığı; şiddete maruz kalmadığı; şiddetle mücadele mekanizmalarının güçlendiği; sağlık hizmetlerinden kolaylıkla yararlanabildiği; karar mekanizmalarında daha fazla yer aldığı; kentin olanaklarından rahat ve güvenli bir şekilde faydalandığı bir Samsun yaratma düşüncesi ile ortaya çıkarılmıştır.

Kadın Dostu Kentler Projesi'nin 1 Eylül 2011 tarihinde ilde faaliyetlerine başlamasının ardından İl Kadın Hakları Kurulu bileşenleri ile Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı revize edilmiş ve Plan'da yer alan faaliyetler çeşitli projelerle hayata geçirilmeye başlanmıştır. Yerel kurumların kadın-erkek eşitliği konusunda yapacağı çalışmaların güçlendirilmesi, kadınlara verilen hizmetlerin dönüştürülmesi gibi çalışmalar için Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi, İl Özel İdaresi, Emniyet Müdürlüğü, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, Samsun Müftülüğü, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde Eşitlik Birimleri/Masaları kurulmuş ve bu birimlerde çalışmak üzere uzmanlar görevlendirilmiştir. İlde yapılacak çalışmalar için İl Genel Meclisi tarafından 100.000,00 TL bütçe ayrılmış, ayrılan bütçe, kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesini sağlayacak, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dair farkındalık artıracak çalışmalarda kullanılmaya başlanmıştır.

Kadınların yaşadığı sorunların sadece kadınları etkilemediği artık herkes tarafından bilinmektedir. Yaşanılan olumsuzlukların kadınlar ve çocuklar üzerinde bıraktığı kalıcı hasarın, mutsuz bireylerin topluma sirayet eden olumsuz davranışların toplumun huzur ve refahını nasıl etkilediğinin, ayrıca toplumun yansını oluşturan kadınların, toplumun dışında bırakılarak kalkınmanın önünde oluşan engelin farkında olmamak mümkün değildir. Tüm olumsuzlukları değiştirmek, eşit, huzurlu, mutlu, refah içinde yaşayan bir toplum yaratmak için, bugüne kadar çok sayıda örnek çalışmayı hayata geçirmiş olan Samsun'da çok kısa sürede olumlu sonuçlar elde ettik ve etmeye devam edeceğiz.

Hüseyin AKSOY
Samsun Valisi

"Samsun sahip olduğu sosyal, kültürel, tarihi ve coğrafi avantajlarıyla bugüne kadar kadının statüsünün iyileştirilmesine yönelik zenginliklere yaraşan çok sayıda örnek projeyi hayata geçirmiş ve çeşitli kazanımlar elde etmiştir."

Samsun'da İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu'nu oluşturan, aralarında Valilik, Belediye, sivil toplum örgütlerinin de bulunduğu çok sayıda kurum ve kuruluş 8 Mart Dünya Kadınlar Günü çerçevesinde **"Kadına Yönelik Şiddete Karşı Samsun El Ele"** teması altında üç günlük bir kampanya gerçekleştirdiler. Bu kampanya ile, farklı kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kadına yönelik şiddetle mücadele amacı altında ortaklaşa gerçekleştirdikleri örnek bir çalışmaya imza atılmış oldu. Yine, Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi öncülüğünde, İKHK'da yer alan çeşitli kurum ve kuruluşlarla birlikte 81 ilden farklı başarı hikayelerine sahip kadınların, **"Samsun'da Kadın Hikayeleri"** adlı çalışma kapsamında buluşması sağlandı. 81 ilden katılan ve farklı deneyimlere sahip kadınların yaşam öyküleri ile deneyimlerini paylaşması sonucunda ortak bildiri ve bir yayın çıkarıldı.

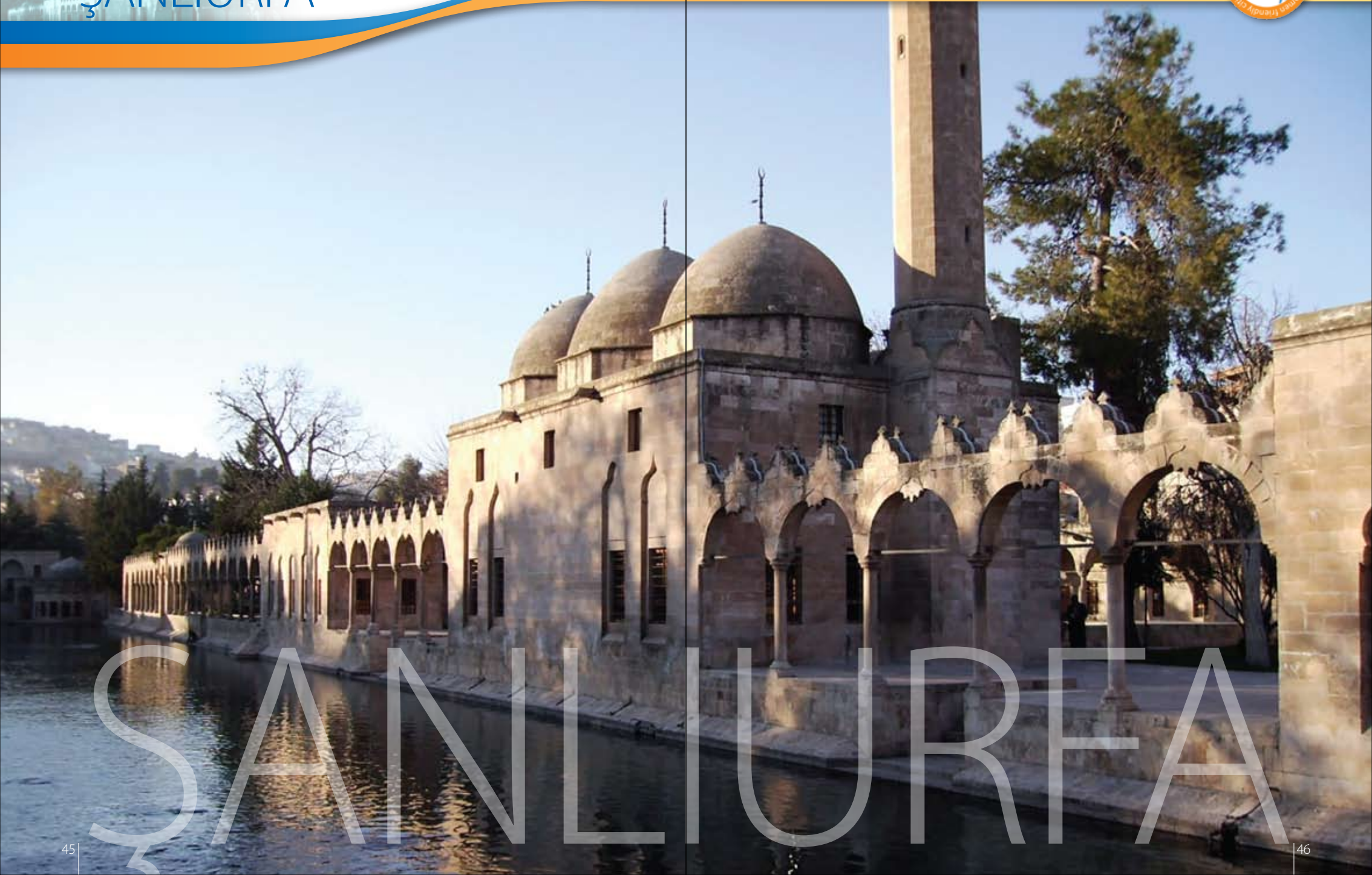
İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu içinde aktif rol alan İl Müftülüğü ve İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Eşitlik Birimleri işbirliğinde 4 Merkez İlçede (Atakum, Canik, İlkadım, Tekkeköy) toplumsal cinsiyet, şiddetle mücadele, çocuk hakları, mağdur tespiti ve mağdurlara yaklaşım gibi konularda interaktif yöntemlerle farkındalık yaratma çalışmaları gerçekleştirilmiş ve bu çalışmalarla vaiz, vaze, kuran kursu öğrencileri de dahil olmak üzere toplamda 1000 kişiye ulaşılmıştır.

Samsun Valiliği Eşitlik Biriminin girişimi ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın mali desteği ile **"Samsun'da Kadının Durumu"** adlı geniş kapsamlı bir veri çalışması gerçekleştirildi. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Planlamanın ilk adımının sağlıklı bir ihtiyaç analizine sahip olmak olması fikrinden yola çıkılarak yapılan çalışma, yerel düzeyde cinsiyete duyarlı veri toplama ve etki analizi anlamında bir ilk sayılabilir. Türkiye Ekonomik Politik Araştırmalar Vakfı'nın (TEPAV) yaptığı çalışma, Samsun'da, kadın ve kız çocuklarının ihtiyaç ve sorunlarını dikkate alarak planlama ve bütçeleme yapılmasına olanak sağlayacaktır.

"Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi öncülüğünde, İKHK'da yer alan çeşitli kurum ve kuruluşlarla birlikte 81 ilden farklı başarı hikayelerine sahip kadınların, 'Samsun'da Kadın Hikayeleri' adlı çalışma kapsamında buluşması sağlandı."

ŞANLIURFA

Şanlıurfa Valiliği olarak kadınların güçlendirilmesi ve ekonomik, sosyal kültürel ve siyasal yaşamın içerisinde daha etkin olarak yer almaları için yoğun çaba harcamaktayız.

Birleşmiş Milletler ve Bakanlığımızın "Kadın Dostu Kent" konulu bir çalışma içerisinde bir araya gelmesi bizi çok memnun etmiştir. Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında ilimizde Valilik kurumları, Belediye, Üniversite, BARO, Kadın Sivil Toplum Kuruluşları ortaklığı ile Yerel Eşitlik Eylem Planı hazırlanmıştır. Ayrıca Valilik İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye, Üniversite gibi kurumların bünyesinde eşitlik birimleri kurularak ilimizde toplumsal cinsiyet eşitliğinin anaakımlaştırılması adına önemli mesafe kaydedilmiştir.

İl Özel İdaresi bütçesinden Yerel Eşitlik Eylem Planı çalışmalarında kullanılmak üzere gerekli kaynaklar sağlanacaktır.

Ayrıca Kadın Dostu Kentler programı kapsamında verilen eğitimler Şanlıurfada kurumların hizmet kalitesinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Bizler de bu çerçevede Türkiye'de kadınların güçlenmesi için önemli çalışmalar yapmaktayız. Nitekim Valilik olarak mahallelerde ve ilçelerde oluşturduğumuz Kadın Kültür Merkezleri kadınların güçlendirilmesi ve hizmetlerin kadınlara direk ulaştırılması açısından önemli bir işleve sahiptir. Bu merkezlerde kadınlar okuma-yazma kurslarına katılmakta, mesleki eğitimler almakta ve kamu hizmetlerine erişim noktasında desteklenmektedir. Ayrıca kadınların sosyalleşmesi, mahallesi ile ilgili kararları ve hizmetleri etkilemesi açısından da önemli bir rol oynamaktadır.

Bunun dışında ilimizde kadınların yeni açılan iş alanlarında istihdam gücüne katılmaları için büyük gayret gösterilmektedir. Tekstil, çağrı merkezi vb. alanlarda kadınların istihdam edilmelerinin sağlanması için mesleki eğitim kursları devam etmektedir. Bu alanlarda çalışmak isteyen kadınları desteklemek amacıyla Organize Sanayi Bölgesinde kreş yapımı çalışmalarına başlanılmıştır.

Kadınların girişimci olmasının sağlanması amacıyla kadın girişimciliği özendirilmekte, hem Belediye hem İl Özel İdare tarafından mikro kredi sağlanmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü bünyesinde kurulan ŞÖNİM'ler, ilimizde kadına yönelik şiddet konusunda verilen hizmetlerin tek çatı altında birleştirilmesi, daha hızlı ve iyi organize olunabilmesi açısından önemlidir.

Bunlara ilaveten ilimizde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında önemli rolü olduğu düşünülen kadın kuruluşlarının faaliyetlerine, İl Özel İdaresi tarafından kaynak ayrılmaktadır. Nitekim bu çerçevede, bir kadın kuruluşunun öncülüğünü yaptığı kadın spor merkezinin temelini çok yakın bir tarihte Hilvan ilçemizde attık.

Kentleri Kadın Dostu hale getirmenin yolu, yeterli insan ve mali kaynağın tahsisinden ve kurumlar arasında iyi işleyen bir mekanizmanın oluşturulmasından geçmektedir. Biz "Kadın Dostu Kentler" Programında Yerel Eşitlik Eylem Planını hayata geçirerek tüm bu bileşenleri güçlendirmeye devam edeceğiz.

Celalettin GÜVENÇ
Şanlıurfa Valisi

"... ilimizde kadınların yeni açılan iş alanlarında istihdam gücüne katılmaları için büyük gayret gösterilmektedir... çalışmak isteyen kadınları desteklemek amacıyla Organize Sanayi Bölgesinde kreş yapımı çalışmalarına başlanılmıştır."

bulunmaktadırlar. Ayrıca söz konusu kadınlar kendi mahallelerindeki kadınların **Valilik Kadın Kültür Merkezleri, Belediye Kadın Destek Merkezleri** gibi kurumlardan hizmet alabilmeleri için onları bilgilendirmekte ve teşvik etmektedir. Yine lider kadınlar olarak tabir ettiğimiz bu kadınlar, kamu kurumlarının eşitlik birimi görevlileri ile irtibat halinde bulunarak mahalleli kadınların sorunlarını ilgili kurumlara aktarmaktadır.

"Mahalleli kadınların mahalle yönetiminde söz sahibi olması amacıyla mahalleli kadınlar toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi, savunuculuk ve politikaları etkileme eğitimleri ile güçlendirilmiştir."

Özellikle mahallede kız çocuklarının okuma yazma durumunun Şanlıurfa ili ortalamasının altında olması nedeniyle **mahalle liderleri** okul yönetimi ile birlikte okuldan alınan ya da hiç gönderilmeyen **kız çocuklarının ailelerine** yönelik ikna ziyaretlerinde bulunmaktadır. Tüm bu çalışanların yanı sıra lider kadınlar, Şanlıurfa Valiliği tarafından yürütülmekte olan Kadınların Tekstil Sektöründe İstihdam Edilmesi çalışması altında mahalleli kadınlar ile tekstil fabrikaları arasında irtibat kişisi olarak görev yapmakta, kadınların Organize Sanayi Bölgesinde gitmelerinde kendilerine refakat etmekte, özgeçmiş hazırlanmasından, gerekli belgelerin hazırlanması sürecine kadar onlara destek olmaktadır.

TRABZON

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN DOSTU KENTLER ORTAK PROGRAMI

TRABZON

Kadın Dostu Kentler Programının paydaşı olan Trabzon Valiliği olarak, kentimizde hazırlanan tüm plan, program ve uygulamalarda toplumsal cinsiyet eşitliğinin hayata geçirilmesi için etkin çalışmalar yürütmekteyiz. İnanıyoruz ki toplumsal cinsiyet eşitsizliği, insan hakları, demokrasi ve kalkınmanın önünde bir engeldir. Bu nedenle, eşitliğin sağlanması için tüm gücümüzle çalışıyoruz. Bu hedefe ulaşmada eşitlik mekanizmaları en temel araçlar olduğundan, İl Kadın Koordinasyon Kurulu, Valilik Eşitlik Birimi ve kilit kuruluşlarda da eşitlik masaları ve meclislerimizde eşitlik komisyonları oluşturulmuştur. İl Özel İdaresi 2013 bütçesinde Valilik Eşitlik Biriminin güçlendirilmesi ve faaliyetlerini rahatça yürütebilmesi amacıyla kaynak ayırmıştır. İlimizde paydaşların katılımıyla, odak grup toplantıları ve birbir görüşmeler sonucu hazırlanan Trabzon Yerel Eşitlik Eylem Planı, İl Kadın Koordinasyon Kurulunda ayrıntılı bir şekilde görüşülerek, yerel paydaşların onayıyla kabul edilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Ayrıca, uygulamanın sağlıklı ilerleyebilmesi amacıyla "İzleme Komisyonu" ve toplumsal cinsiyete duyarlı kent profili çıkartılması amacıyla bir komisyon da oluşturulmuştur. Trabzon Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın uygulanması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılması amacıyla kurumsal iş planlarına da toplumsal cinsiyet eşitliğini yerleştirmeyi hedefledik. 2013 yılı İŞKUR Eylem Planı'nda toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımının başarılı bir şekilde yer alması ve Eşitlik Eylem Planı'yla uyumlaştırılması sağlanmıştır. Tüm alanlarda da bu yaklaşımı sürdürülebilir olmasını hedefliyoruz. Bu çalışmalar, "Binyıl Kalkınma Hedefleri" nde yer alan toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek ve kadının güçlendirilmesini sağlama hedefine ulaşılmasında büyük önem taşımaktadır.

"Özellikle okullarda rehber öğretmenlerle, sağlık personeliyle ve meslek danışmanlarıyla toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim programları ve istihdam alanında kadınların işgücüne ve istihdama katılımı konusunda etkili çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır."

Yine ilimizde önemli gördüğümüz bazı faaliyetler olarak; Toplum Merkezi çalışanları ve 42 Mahalle Muhtarına ŞÖNİM'ler ve kadına karşı şiddet konusunda eğitim verilmiştir. ŞÖNİM'in daha fazla vatandaş tarafından kullanılmasını sağlamak için özellikle kadın sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yapılması ve etkinliğinin artırılması sağlanacaktır. Yıl boyunca eşitlik eylem planı kapsamında eğitim, sağlık, istihdam ve kentsel hizmetler alanlarında da çalışmalar yürütülecektir. Özellikle okullarda rehber öğretmenlerle, sağlık personeliyle, ve meslek danışmanlarıyla toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim programları ve istihdam alanında kadınların işgücüne ve istihdama katılımı konusunda etkili çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır. Tüm bu çalışmalar yürütülürken, kadın sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışmak, birlikte hareket etmek önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

İlimizde yürütülen tüm program ve proje bazlı çalışmalarda dezavantajlı kesimler, engelliler, çocuklar, toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesi ile sürdürülebilirliğinin sağlanmasında faaliyet olarak sonuca ulaşım ile bu konuda gelecek stratejileri oluşturulması konusunda öncelikli olarak ele alınmakta ve değerlendirilmektedir.

Halil İbrahim ERTEKİN
Vali Yardımcısı

Eşitlik mekanizmalarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilirliği amacıyla **"Eşitlik Birimleri Çalıştay"** gerçekleştirilmiştir. Trabzon Valiliği ve Toplumsal Kalkınma Derneği ortaklığıyla gerçekleştirilen çalışmaya, Trabzon Valiliği, Bakanlıkların taşra teşkilatları ve Trabzon Belediyesi bünyesinde görevlendirilen 25 eşitlik birimi görevlisi katılmıştır. Trabzon Yerel Eşitlik Eylem Planı, Eşitlik Birimlerinin görevleri ve sorumlulukları başlıklarının eşitlik birimlerine aktarıldığı, birlikte tartışıldığı çalıştay, kamu kurumları ve STK'lar arası işbirliğinin güçlendirilmesine, eşitlik birimlerinin görev ve sorumlulukları konusunda bilgi

edinilmesine ve tüm paydaşların YEOP'a sahiplenmesine katkı sunmuştur. Bu kapsamda Trabzon YEOP kapsamında **kurumsal iş planları** hazırlanmış ve Eşitlik Birimi tarafından hayata geçirilmesine başlanmıştır.

Eşitlik Mekanizmalarının toplumsal cinsiyetin yerel politikalara yerleştirilmesindeki önemine iyi bir örnek olarak, Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Konseyi (CEMR) Genel Kurulunun benimsediği **Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartını** Türkiye'de imzalayan ilk il belediyesinin Programın 2006'dan beri ortağı olan Trabzon Belediyesi ve rileyebilir. Trabzon Belediye Meclisi'nin etkin komisyonlarından biri olan Kadın Erkek Eşitlik Komisyonu **"Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın Meclis gündeme gelmesinde ve imzalanmasında önemli rol almıştır. Gerçekleştirilen organizasyonda Eşitlik Şartı'nın Belediye Meclis gündemine geldiği gün Trabzon Milletvekili, tüm kadın kuruluşları ve bağımsız kadınlar mecliste hazır bulunmuş, Eşitlik Şartı paydaşlarının şahitliğinde görüşülmüş ve imzalanmıştır."**

Örnekleri devam ettirmek elbette ki mümkün ama bu kısa örneklerden de görüldüğü üzere Kadın Dostu Kentler Programı, ana amacı olan yerel kurumların planlama ve hizmet süreçlerine toplumsal cinsiyet eşitliğinin entegre edilmesi hedefine ulaşma yönünde şimdiden, henüz YEOP'ler onaylanalı bir seneden az bir süre geçmesine rağmen, önemli adımlar atmıştır. Trabzon'u yine Program illeri arasında yer alan Gaziantep, Bursa, Kars, İzmir ve Nevşehir takip etmiş ve böylece Kadın Dostu Kentler altındaki illerin önemli bir kısmı taahhütlerini uluslararası düzeye taşımıştır.

"Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Kent Profili Komisyonu Trabzon ilindeki kadın profilini ortaya koymaya, böylece kentsel hizmetlerin ve sosyal hizmetlerin toplumsal cinsiyetten ortaya çıkan ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak geliştirilmesini sağlamaya çalışmaktadır."

Kadın Dostu Kentler için Yerel Mekanizmalar

Yerel Sahiplik, Diyalog ve Katılım: YEEP

Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında, Program ortağı her ilde, o ildeki tüm ilgili kurum ve kuruluşlar bir araya gelerek, ilde yaşayan kadın ve kız çocuklarının sorun ve ihtiyaçlarını 6 temel başlık altında inceleyen ve kurumların görevlerini net bir şekilde ortaya koyan Yerel Eşitlik Eylem Planları (YEELP'ler) hazırlıyor.

YEELP'leri gerçekçi, uygulanabilir ve sonuç odaklı kılan en önemli özellik bu eylem planlarının "katılımcı" bir anlayış ile hazırlanıyor olmasıdır. Bu anlayış doğrultusunda, Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında ildeki tüm ilgili paydaşların (valilikler, belediyeler, il özel idareleri, il müdürlükleri, kalkınma ajansları, kadın sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, profesyonel kuruluşlar ve özel sektör) atölye çalışmaları ve eğitimlerde bir araya gelmesini ve kentteki kadınların sorun ve ihtiyaçlarını beraber tartışarak kendi görev ve yetkilerini belirlemelerini sağlıyoruz. Bu çalışmalar sonunda, tüm paydaşların ortak emeği ve katkısı ile o ildeki kadınların yerel karar alma mekanizmalarına katılım, kent hizmetleri, kadına yönelik şiddet, ekonomik güçlendirme ve iş hayatı, eğitim hizmetleri ve sağlık hizmetleri alanlarında durumlarını, ihtiyaçlarını ve kurumların yapması gereken görev ve sorumlulukları ortaya koyan YEELP'ler hazırlanıyor.

YEELP'ler sayesinde toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi kurumsal hedef haline geliyor ve kurumlar tarafından sahipleniliyor. Bu tür bir diyalog, yerel paydaşlar arasında işbirliği, sahiplenme ve karşılıklı iletişimi geliştirdiği gibi kurumlar arası ortaklık geliştirilmesini de mümkün kılıyor.

Yerel Eşitlik Mekanizmaları:

Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında, Program ortağı her ilde "Yerel Hizmetler ve Katılım" alanlarında kadın-erkek fırsat eşitliğinin sağlanması için yerel eşitlik mekanizmaları kurulmuştur.

Bu mekanizmalar ile Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Engellenmesi Sözleşmesi (CEDAW) doğrultusunda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmış olan Ulusal Eşitlik Eylem Planının yerelde uygulanmasının desteklenmesi hedeflenmektedir. Söz konusu mekanizmalar İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu, Valilik / Belediye Eşitlik Birimleri ve Yerel Meclislerde oluşturulan Kadın Erkek Eşitlik Komisyonlarından oluşmaktadır.

İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları:

YEELP'lerin uygulanması, başarısı ve uygulamanın çıktıları Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında kurulan bir şemsiye mekanizma olan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından denetleniyor. CEDAW ve Ulusal Eşitlik Eylem planı çerçevesinde oluşturulan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları, kadın yurttaşların ihtiyaçlarına uygun yerel hizmet sunumunun etkinleştirilmesi için, il düzeyinde hizmet sunumu ile ilgili ihtiyaçları tespit ederek politikaların geliştirilmesini, uygulanmasını ve izlenmesini koordine ediyor. İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları katılımcı ve şeffaf yapıları sayesinde hesap verilebilirliği ve şeffaflığı sağlıyor ve kentlerin kadın dostu olma çabalarını etkin ve gerçekçi bir şekilde izleyebiliyor. Söz konusu kurulların sekretaryaları ise Valilik Eşitlik Birimi tarafından yürütülmekte ve kurullar ilin kendi kararına göre 1 ayda ya da 2 ayda bir toplanmaktadır.

Eşitlik Komisyonları:

Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında, Program ortağı her ilin Belediye Meclisi'nde ve İl Genel Meclisi'nde birer "Eşitlik Komisyonu" kuruyoruz. Aynı zamanda, Büyükşehir olan illerde ilçe belediye meclislerinde de kadın erkek eşitliği komisyonları kuruyoruz.

Söz konusu Eşitlik Komisyonları yerel eşitlik mekanizmalarının en temel halkalarından birini oluşturuyor; çünkü ancak bu sayede meclislerde hazırlanan karar tasarımlarının toplumsal cinsiyet bakışı açısı ile ele alınması sağlanabiliyor. Örneğin yapılacak bir parkın ya da bir yol çalışmasının o kentteki kadınların hayatına katacağı olumlu ya da olumsuz etkiler, ancak bu tip bir özelleşmiş komisyon tarafından değerlendirildiği zaman bir fark yaratabiliyor. Yine aynı şekilde Yerel Eşitlik Eylem Planlarının yerel yönetimlerin stratejik planlarına dahil edilmesi, bu planlardaki faaliyetlere bütçe ayrılması ve planların uygulanması da bu Komisyonların çabaları sayesinde mümkün olabilmektedir.

Eşitlik Komisyonlarının görev ve yetkileri şöyle özetlenebilir; meclislerde karar alma süreçlerine müdahale ederek toplumsal cinsiyet stratejisinin dahil edilmesi yönünde etki yapmak; eşitliğe yönelik ihtiyaç duyulan hizmetlerin hayata geçirilmesi amacıyla sorunların ve çözümlerin meclise taşınmasını sağlamak, ihtiyaç ve durum tespitine yönelik Kadın STK'ları ile işbirliği ve araştırmalar yapmak.

Eşitlik Birimi/Eşitlik Masası:

Yerel eşitlik mekanizmalarının sürdürülebilirliğinin en önemli unsurlarından biri eşitlik birimleri ve eşitlik masalarıdır. Valiliklerde, il müdürlüklerinde ve belediyelerde kurulan eşitlik birimleri ilgili kurumlara birlikte YEELP çerçevesinde kurumsal eylem planları hazırlamaktan, programları izlemek ve raporlamaktan, uygulamadaki sorunları belirlemekten, strateji geliştirmekten ve sorunlara çözüm getirmekten sorumlu birimlerdir. Eşitlik masaları ise bağlı olduğu eşitlik birimi ile koordineli çalışarak kurumsal eylem planlarını hazırlamak, faaliyetleri eşitlik birimine raporlamak, gerekli eğitimlere lojistik destek vermekle sorumlu masalar olarak görev yaparlar. Büyükşehir olan illerde Kaymakamlıklar bünyesinde kurulan Birimler aynı işlevi görürler.

Sivil Toplum Desteği - Hibe Programı:

Yerel Eşitlik Eylem Planları, hazırlanması kadar uygulanmasında da çok katılımcı bir süreç ve pek çok aktiviteye ihtiyaç duymaktadır. YEELP'lerin uygulanabilmeleri için yerel yönetimlerin ve STK'ların, planda üzerlerine düşen görevleri hayata geçirmede birlikte hareket etmelerine ihtiyaç vardır. Bu sebeple STK'ların YEELP'lerin uygulanmasında da aktif sorumluluklar üstlenmesi ve harekete geçmeleri öngörülmüştür. Bu süreçte kamu her ne kadar önemli ölçüde kaynak yaratsa da ek kaynaklara ihtiyaç bulunmaktadır. Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında yürüteceğimiz hibe programı ile hem YEELP'lerin uygulanması ve denetlenmesi, hem de kurumlar arası işbirliği desteklenmiş olacaktır.

Hibe Programı aynı zamanda STK'ların iç kapasitelerinde de artış sağlayacağı için, ulusal ve uluslararası düzlemde izleme, denetim ve raporlama konusunda daha etkin ve aktif bir sivil toplumun oluşmasına yardımcı olacaktır.

Ekibimiz:

Program Koordinatörü: Ege Tekinbaş

Program Asistanı: Elis Yıldırım

Hibe Programı Yöneticisi: Funda Küçükcan Yılmaz

Yerel Koordinatörler:

Adıyaman: Miray Korkmaz

Antalya: Hülya Barbaros

Bursa: Burcu Üzümcüler

İzmir: Semra Ulusoy

Gaziantep: Meltem Üçler

Kars: Gözde Baltacı

Malatya: Müjde Demirkazık

Mardin: İpek Budan Saryılmaz

Neveşehir: Z.Nilgün Salmaner

Samsun: Ruşen Ayaz

Şanlıurfa: Tülay Yılmaz

Trabzon: S. Sinem Mısırlıoğlu

PROJE İLLERİ

- 2006 – 2014 Kadın Dostu Kentler 1. ve 2. Fazlar
 2011 – 2014 Kadın Dostu Kentler 2. Faz

Birleşmiş Milletler Kadın Dostu Kentler Ortak Programı

Birlik Mahallesi 2. Cadde No:11 Çankaya - Ankara / Türkiye

Telefon:+90 312 454 11 86 Faks: +90 312 496 14 85

www.kadindostukentler.org